

Livredderne

Taler

Haakon Magnus

Dato

2 juni 2012

Sted

Sundvollen hotell

Omstendigheter

Hedningsseremoni for livredderne fra Utøya

- 1 I dag hedrer vi dere som reddet liv på Utøya 22. juli 2011. Dere var ikke forberedt. Dere befant dere bare plutselig i en ekstrem situasjon med mennesker i nød - og dere handlet. Denne dagen handlet dere på vegne av hele det norske folk.
- 5 Når vi hedrer dere her i dag, hedrer vi det beste i mennesket: Det som handler på tross av frykt og usikkerhet. Den umiddelbare omsorgen. Offerviljen og motet.
- 10 Dette styrker troen på at mennesket dypest sett vil det gode. Uten deres innsats ville færre overlevd. Vi minnes med sorg de som døde. Men i dag feirer vi også alle som lever - takket være dere.
- 15 Av og til er vi vitne til situasjoner der vi lurar på om vi burde gripe inn, ta en prat, sjekke om noe er galt. Men ofte er vi redde for å blande oss inn, usikre på vår egen dømmekraft - og vi velger å la være. Den umiddelbare erkjennelsen av rett og galt kan lett bli skjøvet i bakgrunnen av tvil og redsel.
- 20 Dere - livredderne - minner oss om at vi kan handle når vi er stilt overfor et valg der vi ser hva som er rett og galt. Dere minner oss om at vi kan klare å trosse redsel og tvil - og være Menneske for hverandre - også når situasjonen er langt mindre dramatisk enn den dere har stått i.
- 25 Hvordan forklarer vi at noen instinktivt risikerer eget liv for å redde mennesker de ikke kjenner? Det er uforklarlig, ubegripelig - og samtidig dypt menneskelig. En mann spør seg selv: Er jeg klar for å dø nå? Svaret er nei, men allikevel reiser

han tilbake til Utøya med båten sin - fordi han har lovet noen ungdommer å
30 komme og hente dem når han har fått bragt de første i sikkerhet på fastlandet.

Ansikt til ansikt med så mye grusomhet - og med egen dødsangst - kan det være
vanskelig å leve livet videre som før. Bildene, minnene, følelsene legger seg
lammende over hverdagen. Jeg vet at mange sliter med skyldfølelse etter 22. juli.
35 Skyldfølelse for ikke å ha reddet liv, eller for ikke å ha fått gjort nok. Men ingen
kan klandres for å ha hatt nok med sin egen kamp for overlevelse i en ekstrem
situasjon.

Vi vet at det vil ta lang tid. Enhver må få behandle traumene i sitt eget tempo.
40 Ingen får umerket gå fra å ha reddet et annet menneske.

Min oldefar Kong Haakon sa en gang om risikoen ved det å gi tyskerne sitt
«nei» til å innsette Quisling som statsminister i Norge: «Av og til må man bare
gjøre det man vet er rett - uten tanke på konsekvensene.» Dere har handlet i
45 samme ånd. Det er mange som vil føle dyp takknemmelighet til dere resten av
livet.

I dag hedrer vi dere for deres mot, deres omsorg og deres handlekraft.

50 TAKK.

Kilde
www.kongehuset.no

55 **Emner**
22. juli, Hyllest

URI
<https://www.virksommeord.no/tale/livredderne>

60

65